

Obsah

ČÁST I.

Vláda Polavského, Kainze a Štěpánka ve Stavovském divadle 1824—1834

Kapitola první — Polavský, Kainz a Štěpánek řediteli Stavovského divadla — Charakteristika vedoucího triumvirátu — Česká představení — Původní dramatická tvorba — Herci a ochotníci — Gáže umělců	9
Kapitola druhá — První rok vlády triumvirů — Herci profesionální a ochotníci — „Štíelec kouzelník“ — Reprisy českých oper — Představení činoherní — Přehled první sezóny	17
Kapitola třetí — Druhá sezóna (1825/26) — „Othello“ — „Čarodějná cítera“ — První česká opera „Dráteník“ — Činohry: „Pivovar v Sajkově“, „Zasněžená chatrč“, „Blaník“, „Ženichové“ — Censura — Poměry a stav českého divadla	26
Kapitola čtvrtá — Třetí sezóna (1826/27) — Hry se zpěvy — Opery — „Jan z Paříže“ — Představení činoherní — Umělecký soubor — „Dvanáct spějících panen“	35
Kapitola pátá — Čtvrtá sezóna (1827/28) — Operní představení — Novinky: „Elisena“, „Snih“ a „Kníže Raul“ — Klicperovo zastoupení v repertoáru — Ostatní činoherní repertoár	40
Kapitola šestá — Pátá sezóna (1828/29) — Štěpánek a Klicpera v repertoáru českých představení — Zpěvoherní repertoár — Chmelenského kritiky — „Všeličehochuti“ — Oldřich a Božena — Poměry českého divadla	45
Kapitola sedmá — Šestá sezóna 1829/30) — Repertoár činoherní — Zneužívání českých představení pro akrobatické produkce — Všeličehochuti — Hry se zpěvy — Operní představení — Celkový pohled	50
Kapitola osmá — Sedmá sezóna (1830/31) — První vystoupení Tylovo ve Stavovském divadle — „Obležení Plzeňské“ — „Dědičná smlouva“ — Čeští dramatikové — Operní novinky — Škroupův a Štěpánkův „Bratrovrah“	55
Kapitola devátá — Osmá sezóna (1831/32) — Hry Tylovy a Štěpánkův repertoár — Dvojitá představení — Produkce vídeňských „tancířů“ — „Vdovec“ — „Jelva“ — „Výhoň Dub“ — Opera — „Preciosa“	61
Kapitola desátá — Devátá sezóna (1832/33) — Opakovaný repertoár — Činoherní novinky — Tyl dramatik a kritik — Operní události — Německá kritika české sezóny	67
Kapitola jedenáctá — Poslední sezóna ředitelského triumvirátu (1833/34) — Štěpánkův repertoár — Nové práce Tylovy — Hudební a dramatické quodlibety — Poslední představení	75
Kapitola dvanáctá — Pohled na desetiletou éru triumvirů — Samostatnost a pravidelnost českých her — Ráz českého repertoáru — Obecnost českých představení — Česká opera — Názory na Štěpánka — Cena českých představení	83

ČÁST II.

Ochotnická divadla 1824–1834

Kapitola první — <i>Pražští ochotníci mimo stavovskou scénu — Divadlo Švestkovo — Divadlo v domě Thunovském — Divadlo u paní Rothové — Divadlo v hubálkovském saloně — Divadlo u Koničků — Divadlo Arbeitrovo — Divadlo na Smíchově — Divadlo v Krennových sadech</i>	97
Kapitola druhá — <i>Ochotníci na venkově ve 20. letech — Doklady o jejich činnosti — Repertoární vliv pražského divadla</i>	104
Kapitola třetí — <i>Venkovští ochotníci počátkem 30. let — Studentští ochotníci — Měšťanští ochotníci — Divadla vrchnostenských úředníků</i>	111

ČÁST III.

Stavovské divadlo za správy Jana Augusta Stögra 1834–1840

Kapitola první — <i>Konkurs na nájem Stavovského divadla — Uchazeči — Žádost Štěpánkova — Schůze divadelní dohlédací komise — Jan August Stöger ředitelem — Angažování členstva — Smlouvy a gáže</i>	123
Kapitola druhá — <i>První česká sezóna (1834/35) za ředitelství Stögrova — Stavební úpravy ve Stavovském divadle — Český repertoár — „Fidlovačka“ — Hry přeložené — Obecenstvo — Nedostatek operních představení — Umělecké síly — Celkový ráz českých představení</i>	132
Kapitola třetí — <i>Sezóna 1835/36 — Klicperovy hry — Tylův Shakespeare — Ostatní autoři: Filípek, Chmelenský, Macháček, Procházka — Štěpánkova práce — Hudebně dramatické všehochutě — Nové uvedení „Dráteníka“ — Kritika</i>	147
Kapitola čtvrtá — <i>Sezóna 1836/37 — Benefiční představení — Činoherní novinky — Štěpánkuv repertoár — Příjmy beneficantů — Sociální zabezpečení herců — Škroupova žádost o členství v pensijním fondu — Bilance sezóny</i>	154
Kapitola pátá — <i>Sezóna 1837/38 — Debutantka Anna Forchheimová (Rajská) — Zvýšená překladatelská činnost Štěpánkova — Tylovy překlady — Filípkovy překlady — Debutant Josef Jiří Kolár — Operní chudoba — Quodlibety — Posudek činnosti českého divadla</i>	166
Kapitola šestá — <i>Sezóna 1838/39 — Klasické hry v českém repertoáru — Štěpánkova tvorba původní i překladatelská — Původní novinka — Quodlibety — Opery — Jiné produkce — Výnosnost českých představení</i>	176
Kapitola sedmá — <i>Sezóna 1839/40 — Repertoární příspěvky Kolárovy a Tylovy — Zvýšená dramaturgická činnost Štěpánkova — Příliv novinek — Operní repertoár — Světzele s tenoristy — Soud Jakuba Malého o českých představeních</i>	185
Kapitola osmá — <i>Bilance Stögrova šestiletí — Zakaz her v postu — Policejní zásahy — Štěpánkovo vedení — Opomíjené Klicpery — Repertoární novinky — Kritika — Mateřština na jevišti — Režie a scénická výprava — Obecenstvo a návštěvy</i>	193

ČÁST IV.

Kočující divadelní společnosti v Čechách

- Kapitola první — *Německé kočující společnosti — Přísnost úředních nařízení — Ředitel Karel Hilmer — První německo-české putovní divadlo — Tyl členem Hilmerovy společnosti — J. V. Plánek o Hilmerově společnosti — Vysvědčení prof. dr. Vojt. Sedláčka o Tylových hodnotách uměleckých — Záměry Tylovy a zánik společnosti r. 1830* 205
- Kapitola druhá — *Pokus Schmidtův o zřízení české putovní společnosti — Divadelní společnosti německo-české — Záměr Prokopa Tháma a jeho odmítnutí — Houževnatost Václava Nipla a zřízení první české herecké společnosti r. 1839 — Činnost Schmidtova a česká představení německých společností Kullasovy a Šemerera-Stránského* 212
- Kapitola třetí — *Pochybná činnost četných německo-českých společností — Jejich kritika — Názor Frant. Slámy-Bojanického a Frant. Douchy na existenci českých divadelních společností — Tylovo pojednání o cestujících hereckých společnostech — Ohlas Tylůva pojednání na venkově* 223

ČÁST V.

Ochotnická divadla 1835–1846

- Kapitola první — *Obavy ze Stögrova ředitelování — Založení ochotnické družiny Tylem — Poslání Kajetánského divadla — Zkušební představení — Veřejná představení — Zájem o kajetánská představení — Význam Kajetánského divadla — Jeho zánik* 233
- Kapitola druhá — *Pražská ochotnická divadla koncem let 30. a počátkem 40. — Divadlo v bývalém Anežském klášteře, u Konrádů, u Mrázů, u Tří kalichů a j. — Divadlo v Krennových sadech — Divadlo na Vyšehradě — Tylůva účast* 245
- Kapitola třetí — *Ochotnické družiny na českém venkově v druhé polovině 30. let — Rozvoj ochotnického divadla — Blahovolnější hledisko nadřízených úřadů, zejména zemského presidia* 249
- Kapitola čtvrtá — *Hlasy o venkovských divadelních ochotnících počátkem 40. let — Kaškova příručka pro ochotnické družiny — Požadavky Tylovy, Melicharovy a Gabrielovy* 258
- Kapitola pátá — *Venkovské ochotnictvo v první polovině 40. let — Ochotnická činnost Karla Havlíčka-Borovského — Vzrůst ochotnických spolků a rozmach jejich činnosti — Zřizování jevišť — Ochotnická pomoc německým divadelním společnostem — Tylův a Kaškovy pohostinské hry — Nářky na repertoár — Přísnejší kritika* 266

ČÁST VI.

Druhé období Stögrovo v Praze 1840–1846

- Kapitola první — *Stögrový podnikatelské plány — Stavba nového pražského divadla — Stěpánkův repertoár sezóny 1840/41 — Výtky hercům a režii — Rada překladatelům frašek — Operní představení, pantomimy, quodlibety — Host Ole Bull* 279
- Kapitola druhá — *Soupeři Tyl a Kolár — Dvojitý názor na poslání českého umění, zejména*

divadla — Polemiky mezi „Ost und West“ a „Květy“ — Konflikt mezi Tylem a Kolárem — Kolárovo udání a úřední vyšetřování případu — Tylovo potrestání	287
Kapitola třetí — Neslavná sezóna 1841/42 — Její odsudek v tisku — Návrat Grauvů a Anny Forchheimové — Štěpánkův repertoár — Kolárovy úspěchy herecké — „Othello“ po prvé český — Otázka nového divadla	291
Kapitola čtvrtá — Úřední názor na české divadlo — Popis Stögerovy „redutovny“ v Růžové ulici — Popis divadla v Růžové ulici — Umělecký soubor nové scény — Repertoární bída — Stögerova soutěž na česká díla dramatická	300
Kapitola pátá — Zahájení činnosti Stögerova divadla — Tylův „Nebezpečný proslov“ — Censurní potíže — Svobodův „Škréta, český malíř“ — Donizettiho „Nápoj lásky“	309
Kapitola šestá — První sezóna divadla v Růžové ulici — Stögerův zájem o divadlo — Klicpera hlavní oporou českého repertoáru — Rozpačitá dramaturgie — Cizí tvorba, převážně německá — Česká operní představení — Chabá úroveň činoherních představení — Výzva „Květů“ k nápravě poměrů	314
Kapitola sedmá — Vídeňský „Theaterzeitung“ proti českému divadlu — Odpovědi „Květů“ — Chabé návštevy v Růžové ulici — Předplacení na české hry — Německé vedení českých her — Skandály — Návrh vlastenců na zajištění českého divadla v Růžové ulici — Výpověď českým hercům	324
Kapitola osmá — Začátek nové sezóny ve Stögerově divadle — Snahy znemožnit české hry — Aféra s hrou „Orel, ryba a medvěd“ — Stöger resignuje na samostatné české divadlo — Divadelní schůze a žádost — Úmrtí J. N. Štěpánka — Nicotný repertoár — Angažování Chauverova — Výhledy do budoucna	331
Kapitola devátá — Atrake ve Stögerově divadle — Poslední sezóny v Růžové ulici — Návrat českých her do Stavovského divadla — Upadající úroveň českých představení — Novinky českého divadla v posledních sezónách	341
Kapitola desátá — Konkurs na ředitelské místo ve Stavovském divadle — Zrušení divadelní dohlédací komise a zřízení úřadu intendantů — Poslední sezóna Stögerova — Loučení se Stögrem — Tyl jmenován dramaturgem českého divadla	348

ČÁST VII.

Pokus o osamostatnění českého divadla 1844—1846

Kapitola první — Tradiční touha po samostatném divadle — Poučení ze Stögerova divadla — Mladí čeští politikové pro osamostatnění českého divadla — Žádost pražských měšťanů	359
Kapitola druhá — Připomínky zemského výboru k žádosti měšťanů — Opravy stanovisek, vyjádřených dohlédací divadelní komisí — Referát Nostitzův — Usnesení zemského výboru	363
Kapitola třetí — Zasedání zemských stavů — Průběh jednání o žádosti měšťanů — Příznivci a nepřátelé českých snah — Konečné rozhodnutí	368
Kapitola čtvrtá — Vyrozměnění žadatelů zemským výborem — Rozdílné názory na možnost existence samostatného českého divadla — Schůze účastníků a usnesení — Neslavný konec žádosti u vídeňské vlády	373

ČÁST VIII.

Divadelní Morava v době předbřeznové

Kapitola první — <i>Národnostní poměry v Brně — Ruber zavádí česká představení — Úřední povolení pravidelných českých představení — „Kde domov můj“ po prvé v Brně — Požadavky kritiky — Úroveň repertoáru — Předplatné na česká představení — Operní představení — Krise a stagnace českých představení — Ruberův odchod do Prahy — Zánik českých představení</i>	381
Kapitola druhá — <i>Česká představení v Olomouci — České vložky v německých quodlibetech — Ochoťnická divadla — Vzorní ochotníci v Nedvědicích</i>	398
<i>Závěrem</i>	402
<i>Poznámky</i>	403
<i>Rejstřík jmenný a věcný</i>	417
<i>Rejstřík her</i>	459
<i>Obsah</i>	487